

Meer nieuws op:
www.klapkrant.be

» webcode: zeehond

Nr 1 - September 2019 - 29ste jaargang

>> 2/ **Werelddovendag**

Foto Pixabay

Foto Pexels

>> 3 / **#goedopweg**

Foto Pixabay

>> 13 / **Heet, heter, heetst**

Foto Sofie De Moor

>> Dossier / **Landschappen**

Echt nodig?

Het nieuwe schooljaar is gestart. Misschien heb je een nieuwe schooltas of brooddoos gekregen. Maar had je die echt nodig?

In winkels zag je vast bordjes. 'Terug naar school' stond er te lezen. Daarbij lagen vele leuke spullen. Mappen met lieve dieren of stoere helden. Het zag er erg cool uit. Dat is de bedoeling van winkels. Ze willen zoveel mogelijk spullen verkopen. Dat is fijn voor jou. Maar niet zo goed voor

de spaarpot van je ouders. En ook niet voor het milieu. Wist je dat je spullen voor school kan hergebruiken? Misschien is de rugzak van je broer best oké? Of zijn die stiften nog niet leeg! Je kan je brooddoos pimpen met stickers. Bekijk vooraf goed wat je echt nodig hebt. Laat je niet leiden door reclame.

Foto Pixabay

Doof

Wie niet hoort, is doof. Op 28 september vragen dove mensen aandacht. Ze willen graag alles doen wat niet-dove mensen doen. Dat kan niet altijd.

Er zijn op de wereld meer dan 72 miljoen doven. Wist je dat doven een eigen taal hebben? Deze taal wordt niet gesproken. Doven vormen met hun handen gebaren. Daarom heet de taal gebarentaal. Niet-dove mensen spreken verschillende talen. Ook doven hebben meer dan 300 talen met gebaren. Het

Foto Pixabay

is knap als jij er één onder de knie hebt! Zo kan je praten met iemand die doof is. Dat is niet alleen leuk. Het is ook belangrijk.

**Mop van
de maand!**

Ernstig ziek

Kato en Warre gaan naar het ziekenhuis. Daar ligt de juf van hun nieuwe klas. Er hangt een kaart aan de deur. Eén bezoeker per beurt. 'Ik zal eerst gaan', zucht Warre. Na een poos komt hij naar buiten. Hij heeft tranen in zijn ogen. 'Is het zo erg?' vraagt Kato bezorgd. 'Het is heel erg! Morgen komt de juf terug les geven!'

#goedopweg

Is de omgeving van jouw school veilig? Ligt er een fietspad? Kunnen de voetgangers veilig stappen? Dat is belangrijk!

Van 16 tot 22 september is het Week van de Mobiliteit. Ben jij goed op weg? En ga je te voet, met de fiets, trein, tram of bus naar school? Wie strapt (= stapt of trapt) werkt ook aan zijn gezondheid! Laat de auto thuis. Dat is goed voor het milieu. Niet alleen tijdens deze week is strappen belangrijk. Zorg dat de buurt van de school veilig is. Blijf

© #goedopweg

het hele jaar met de fiets of te voet komen! Doe je met je school mee met de strapdag?

Schrijf je dan in op
www.octopusplan.info

Tweeling

Leuk nieuws uit Pairi Daiza! Op donderdag 8 augustus beviel de reuzenpanda Hao Hao.

Om half twee beviel Hao Hao van haar eerste jong. Het was een jongen. Twee uur later werd een tweede panda geboren. Dit keer was het een meisje. De mama was erg lief voor beide jongen. Ze maakte ze schoon en knuffelde ze. De dierenarts en verzorgers houden hen in het oog! Zo komen ze niks te kort.

Goed zo!

Er zijn nu al drie panda's geboren in Pairi Daiza! Dat is erg goed nieuws. In het wild zijn er weinig reuzenpanda's. Maar dat verandert gelukkig. Dierentuinen kweken panda's. Ze worden later

in het wild uitgezet. Zo groeit het aantal wilde panda's opnieuw.

Foto's Pairi Daiza

Vol

Foto Frank Pollet

Anegria is het grootste asiel voor ezels van ons land. Er verblijven maar liefst 102 ezels. Daarmee zit het vol. Het asiel zoekt nieuwe gezinnen die ezels willen. Denk vooraf goed na. Ezels vragen veel verzorging. En ze kunnen tot 40 jaar oud worden. Heel die periode moet je ook voor hen zorgen.

Vallende sterren

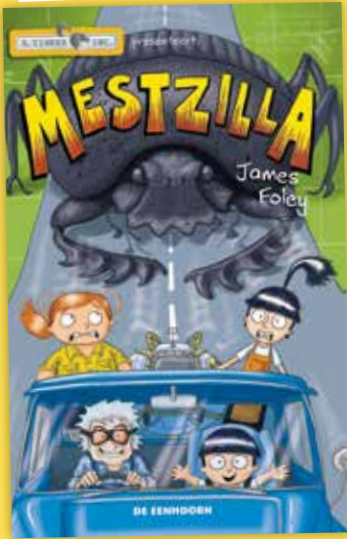

Foto Pixabay

Was je tijdens de vakantie langer wakker? Heb je dan naar de hemel gekeken? De kans is groot dat je vallende sterren zag! Elk jaar trekt onze planeet door een wolk. Deze wolk bestaat uit stofdeeltjes. Botst zo'n stofje met onze **dampkring**? Dan brandt het op en zie je een vallende ster. Vallende sterren zie je het best vanop een donkere plaats.

Boek van
de maand

© De Eenhoorn

Mestzilla

Soesja Tinker is de eerste uitvinder onder twaalf jaar. Ze heeft een machine gebouwd die alles vergroot. Per ongeluk vergroot ze een mestkever. Die is nu gigantisch. Soesja zit met een monsterlijk probleem. Een grote mestbal kan de stad verpletteren. Kan Soesja een ramp voorkomen?

Mestzilla

James Foley

8+, De Eenhoorn, 2018
isbn 9789462913639.

Over Soesja verscheen ook Brobot. Daarin maakt ze een robot die haar broer moet vervangen.

Update

De verkiezingen van 26 mei zijn al even achter de rug. In stilte wordt er al maanden gewerkt.

Koning Filip stelde Didier Reynders en Johan Vande Lanotte aan als **verkenners**. Zij onderzoeken welke partijen ons land kunnen besturen. Daarvoor praten ze met de meeste politieke partijen. Op 9 september brengen ze opnieuw verslag uit bij de koning.

Vlaamse regering

In Vlaanderen werd Bart De Wever van N-VA aangesteld als verkenner.

Foto Geert Renckens

Ook hij heeft veel gepraat. Hij zocht uit wie een meerderheid kon vormen. Daarna maakte hij een nota. Dat is een document waarin de belangrijkste werkpunten staan. Daar zal de regering de komende jaren mee aan de slag gaan. Jan Jambon van N-VA nam het daarna over. Als **formateur** onderzoekt hij of hij samen met CD&V en Open Vld een regering kan vormen.

Fruitramp

Foto Sofie De Moor

Belgische fruittelers zitten met hun handen in het haar. De oogst is niet goed. Dat komt door de hitte in juli.

Eén derde van de appels is verbrand door de zon. Ze hebben bruine vlekken en zijn rot. Daardoor kunnen ze niet meer verkocht worden. Van minder goede appels kan sap gemaakt worden. Maar ook dat lijkt onmogelijk. Kan het fruit niet verkocht worden? Dan hebben de telers minder inkomsten. Voor veel fruitboeren is het een ramp.

Afgedwaald

Deze zomer werden zeehondjes gezien in de Schelde en het Albertkanaal.

Het gebeurt soms dat erg jonge zeehonden (zie poster) verdwalen. Ze volgen de kustlijn. Daarna zwemmen ze de rivier of het kanaal op. Dat kan gevaarlijk zijn. Vooral als er onvoldoende voedsel in het water zit. Ze moeten ook kunnen rusten. Soms geraken ze uitgeput. Merk je zeehondjes in nood op? Dan kunnen ze naar een opvangcentrum. Daar worden ze verzorgd. Zijn ze sterk genoeg? Dan worden ze opnieuw vrijgelaten.

Foto Flickr

Foto Sofje De Moor

Foto De Vinderij

>> De Vinderij, waar iedereen een plek vindt.

Een bijzonder fijne start gewenst!

Het nieuwe schooljaar begon op 2 september. Hopelijk ben jij ook goed gestart? Op basisschool De Vinderij in **Lokeren** begonnen ze fijn.

Iedereen heeft zijn talent. Jij kan misschien goed lezen. Terwijl je vriend beter is in sport. Een vriendin kan dan weer knap tekenen. Dat is net het mooie. Iedereen is goed in iets anders. Iedereen is dus waardevol.

Wie zoekt, die vindt

Sommige kinderen hebben meer hulp nodig. Die krijgen ze van de leerkracht in de klas. Of ze gaan naar een school die meer hulp biedt. De Vinderij in Lokeren is zo'n school. In het woord 'Vinderij' zie je het woord

'vind'. Op deze school ontdekken ze waar de leerlingen goed in zijn. Kan je niet tegen drukte? Dan krijg je les in een klasje met maximum acht kinderen. Leer je niet zo snel bij? Dat is niet erg. In sommige groepjes werken ze trager. Ook voor de ouders staat de deur open. Zij kunnen met al hun vragen op school terecht.

Leefgroepen

Op de Vinderij zijn er leefgroepen. Dat is anders dan bij een 'gewone' school. De kinderen leren er samen

eten en spelen. Dat kan voor of na schooltijd en in vakanties. Enkele kinderen blijven in de leefgroep slapen. Dat kan een paar keer per jaar of per week. Als het even moeilijker gaat thuis.

Blijfe juffen en meesters

Juf Anneke werkt graag op deze school. 'Elke dag moet ik op zoek naar oplossingen. Werkt een bepaald trucje niet? Dan moet ik een ander zoeken. Dat maakt het boeiend. We zijn met heel wat juffen en meesters. We helpen elkaar als er een probleem is. Dat is fijn. Het leukste zijn de lachende snoetjes van de kinderen'.

Surf naar www.klapkrant.be

De uitleg van de onderstreepte woorden vind je in de woordenlijst. De landen (**rood**) en Belgische gemeenten (**blauw**) zie je op de kaarten.

Foto Niele Declercq

Horizon

Heb je aan zee het ondergaan van de zon gezien? Dan keek je vast naar de horizon. Een andere naam voor horizon is einder.

Sta je met je beide voeten op de grond? En tuur je in de verte? Dan is de horizon een vlakke lijn. De lucht en aarde lijken elkaar te raken. Maar dat is niet helemaal juist. De aarde heeft de vorm van een bol. Bekijk je

de horizon van hoog in de lucht? Dan zal je zien dat hij krom is. Vroeger dacht men dat de wereld vlak was. Ging je te ver? Dan dreigde je van de wereld af te vallen. Gelukkig weten we nu dat dat niet zo is.

Foto Pixels

Foto Sofie De Moor

Natuur-lijk!

Kijk eens om je heen. Zie je de natuur? Dat is bijzonder. Er is weinig wilde natuur te vinden. Daar zit de mens voor iets tussen.

Meer dan 4 000 jaar geleden waren de mensen nomaden. Ze woonden niet op één plek. Ze trokken rond. Ze leefden van de jacht. En ze plukten bessen. Soms vingen ze vissen in een rivier. Ze bouwden geen huizen. Er waren ook geen wegen uit asfalt. Het landschap was **natuurlijk**. Er was geen invloed van de mens.

Geen groen

Nu is het andersom. Je vindt amper nog een plek waar niks gebouwd is. Zelfs om een akker staat een omheining. Je ziet de invloed van de mens overal. Wil je toch eens in een natuurlijk gebied zijn? Dat kan! Kijk op

www.natuurpunt.be

© Kenny Ruben

De mens

Het landschap bestaat niet alleen uit natuur. Er zijn ook elementen van glas, beton, steen en metaal.

De mens bouwde huizen. Dat werden dorpen. Er kwamen almaar meer mensen bij. Dorpen groeiden uit tot steden. Zo'n landschap heet een **stedelijk** landschap. Je vindt er kerken, winkels, cafés ... Zoveel mogelijk mensen moesten werk vinden. Daarom werden er fabrieken

en bedrijven gebouwd. Smalle wegen werden autostrades. Dat was gemakkelijker om spullen te vervoeren. Ook aan het verkeer via water werd gedacht. Wil je met een schip goederen laden of lossen? Dan heb je een haven nodig. Dit landschap noemen we een **industriële** landschap.

Polders

In het noorden van ons land liggen **de polders**. Dat gebied ligt net ten zuiden van de Noordzee en de Schelde.

Een polder is een stuk land dat vroeger overstroomde. Dat kwam door de **getijden** van de zee. Bij vloed komt het water hoger. Dan stroomt het dus over het land. Mensen kwamen graag wonen in dit gebied. Ze hadden liever geen natte voeten! Ze wilden ook akkers om groenten en graan te telen. Dus bouwden ze dijken. Grachten werden uitgegraven. Het land werd drooggelegd. Door kleine **gemalen** kan men water in het gebied laten lopen.

Foto Wikipedia Limo Vreck

Bijzonder landschap

Het Zwin is een gebied dat ligt aan de Noordzee. Rond dit gebied liggen duinen. Het is niet omgeven door dijken en grachten. Het is dus niet-ingeponderd.

Is het vloed? Dan stroomt het water in het gebied. Bij eb trekt het water zich terug. Daardoor zijn er **kreken** met zout water. Er zijn veel planten te zien. Ook vogels houden ervan om hier te pauzeren. Het is een uniek landschap!

www.zwin.be

Foto Wikipedia - Paul Hermans

De Ardennen

In het zuiden van België liggen **de Ardennen**. Het landschap is heuvelachtig. De meeste heuvels zijn niet veel hoger dan 500 meter. Er zijn bossen op de hellingen.

Foto Wikipedia Jean-Pol Grandmont

Die bossen zijn er deels door het klimaat gekomen. Wolken klimmen op tegen de heuvels. Ze koelen af. Daardoor valt er veel regen. Die regen is goed voor de groei van bomen. Het water komt samen in één van de vele riviertjes. De

rotsen die je ziet, zijn leisteen. Die steen werd gedurende vele jaren uitgesneden. Het hoogste punt is 'Signal de Botrange'. Deze top is 694 meter hoog. Wil je graag wandelen in de Ardennen? Dan doe je maar beter je wandelschoenen aan!

Gletsjers

Overal ter wereld vind je andere landschappen. Op sommige plekken vind je gletsjers. Die vormen zich in bergen. Of in de poolgebieden.

De hoogte en temperatuur zijn belangrijk voor het vormen van gletsjers. Sneeuw komt op land terecht. Blijft het lang genoeg liggen? Is het koud genoeg? Dan wordt de sneeuw ijs.

Komt er nieuwe sneeuw bij? Dan wordt het pak dikker. Het is erg zwaar. De gletsjer zet zich in beweging. Hij snijdt de rotsen uit. Dit heet een dal. Het kan de vorm van een U of V hebben.

Foto Sofie De Moor

Vulkanen

Een vulkaan is een berg van vuur. Er loopt als het ware een weg naar de kern van de aarde. Die kern is erg heet.

Daarin zijn stenen vloeibaar. Dit heet magma. Diep onder de grond borrelt het magma. Het stroomt alle kanten op. En het zoekt een weg naar buiten. De aardkorst is bij vulkanen dunner. De aardplaten bewegen naast elkaar. Soms duwt het magma hard. Dan barst de vulkaan uit. Bij een uitbarsting wordt het magma opnieuw hard. Dat heet lava. Het gebied rond de vulkaan wordt met lava en as bedekt. Het

landschap is ruw.

Slapen

Sommige vulkanen barsten vaak uit. Dat noemen ze actieve vulkanen. Er zijn ook slapende vulkanen. Deze vulkanen zijn al een hele poos niet uitgebarsten. Sommige slapen enkele honderden jaren. Toch bestaat de kans dat ze opnieuw actief worden. Altijd goed oppassen, dus!

>> de Fuji-vulkaan (Foto Sofie De Moor)

>> lava (Foto Pexels)

Miljoenenstad

Een grote stad valt op in het landschap. Wonen er meer dan één miljoen inwoners? Dan spreken we over een miljoenenstad.

Het uitzicht over een grote stad heet een *skyline*. Er zijn hoge gebouwen. De hoogste zijn wolkenkrabbers. Meestal zijn deze wolkenkrabbers uniek. Ze zien er in elke stad anders uit. Ze bepalen het landschap. In

deze steden wonen en werken veel mensen. Er is niet genoeg plaats voor huizen met een tuin. Daardoor wordt er in de hoogte gebouwd. Er zijn bedrijven, winkels, musea ... Die vind je vooral in torenhoge flats

terug. Bekende miljoenensteden zijn Tokio, New York, Jakarta ... De grootste is momenteel de Chinese stad Kanton. Daar wonen meer dan 48 miljoen inwoners!

Foto Chansri Yuan

'Hydroloog zijn is boeiend en afwisselend!'

Rivieren en kanalen maken deel uit van het landschap. Wij klopten aan bij Andy. Hij is hydroloog en weet (bijna) alles over water.

Wat doet een hydroloog?

Een hydroloog bestudeert het water in de natuur. Het water dat zich in het landschap een weg baant. Dat is water dat uit de lucht komt.

Wat doe jij?

Ik werk bij het HIC. Dat betekent Hydrologisch Informatie Centrum. Samen met mijn collega's bestudeer ik het water in rivieren en kanalen. Er zijn zo'n 250 plekken in Vlaanderen waar we metingen uitvoeren. We meten hoe hoog het water staat en hoe snel het stroomt. Die gegevens worden doorgestuurd naar een databank. We controleren alle info die binnenkomt. Daarna worden er grafieken en modellen gemaakt. Op het internet kan je de info raadplegen.

Waarom is dit belangrijk?

Heel wat instanties raadplegen de metingen. Ze volgen de stand van het water en de stroming goed op. Dat is belangrijk om overstromingen te voorspellen. Dreigt er een overstroming? Dan kan de brandweer in actie komen. Ze kunnen zandzakjes verspreiden. Wordt het heel gevaarlijk? Dan kan de gemeente beslissen om inwoners te evacueren. Gelukkig komen overstromingen niet zo vaak voor.

Zijn jullie metingen voor andere zaken belangrijk?

Ja, voor de scheepvaart. Staat er veel water in de rivier? Dan stapelen boten hun goederen best niet te hoog. Zo kunnen ze onder alle bruggen varen. Staat het water laag? Dan mogen de schepen niet te zwaar zijn. Anders kunnen ze vastzitten. We werken ook samen met onderzoekers. Zij bestuderen wat de invloed is op dieren.

Wat is het leukste aan de job?

Soms ga ik ter plaatse. Ik verzamel ook heel veel gegevens. Dan werk ik aan de computer. Mensen stellen me vaak vragen. Ik geef zoveel mogelijk informatie. Het is dus een erg afwisselende job!

Wat moet je kunnen om deze job uit te voeren?

Je houdt het best van techniek en wiskunde. We werken met meettoestellen. Die herstellen we veel. Vlot werken met cijfers en de computer is ook een pluspunt. En het belangrijkste: je moet het graag doen!

Wil je weten hoe het met de waterlopen in jouw buurt is? ↪

Surf naar www.waterinfo.be.

Daar vind je het actuele waterpeil!

Foto Pexels

Gek record

In **Japan** werd begin augustus een gek record verbroken. Een man kon 53 marshmallows met zijn mond vangen. Marshmallows zijn snoepjes. Ze zijn sponzig en zoet. De Japanner ving 53 snoepen in één minuut tijd. Gelukkig hoefde hij ze niet door te slikken. Hij kon ze weer uitspugen. Misschien een tip voor als je je verveelt?

Surf naar www.klapkrant.be voor een filmpje.

© Kerry Rubens

Boven water

In **Thailand** werd 20 jaar geleden een dam gebouwd. Een grote muur werd rond een dorp gezet. De dam werd gevuld met water. Het dorpje verdween onder water. Ook de tempel. Afgelopen maanden was het erg droog in Thailand. Daardoor waren de resten van de tempel zichtbaar. Duizenden bezoekers kwamen al een kijkje nemen. Ze leggen bloemen neer of bidden.

Weg woud

Het gaat niet goed met het Amazonewoud. Er werden in juni 2019 vier keer meer bomen **gerooid** dan in juni 2018.

Het Amazonewoud is het grootste regenwoud van de wereld. Het is meer dan vijf miljoen vierkante kilometer groot. Het ligt in negen landen. In dit grote gebied leven zeldzame dieren, planten en bomen. De laatste tientallen jaren gaat het niet goed. Er wordt ontbost. Dat betekent dat mensen bomen uitdoen. Maar liefst een vijfde van het gebied is weg.

Niet goed bezig

Bomen worden gekapt. Met dit hout wordt bijvoorbeeld papier gemaakt. Maar er worden ook gebieden in brand gestoken. Op die

Foto Pexels

stukken grond worden gewassen geteeld. Heel wat dieren en planten sterven. Bomen zijn ook nodig om de lucht te zuiveren. Volgens de Braziliaanse president is het nieuws overdreven. Wetenschappers zeggen van niet. Sommige landen geven geld aan **Brazilië** om de boskap tegen te gaan. Dat willen ze nu niet meer doen.

Nieuwe premier

Op 23 juli werd Boris Johnson de nieuwe premier van het **Verenigd Koninkrijk**. Hij volgde Theresa May op.

Theresa May kon niet langer premier blijven. Ze stapte op omdat ze geen akkoord vond over de Brexit. Het Verenigd Koninkrijk wil uit de Europese Unie (= EU) stappen. May zocht twee jaar een akkoord om de EU te verlaten. Maar ze vond niet genoeg steun bij het parlement. Het is nu aan de nieuwe premier om het beter te doen. Hij heeft nog tot 31 oktober om een plan uit te werken.

Boris Johnson

Foto Wikipedia

Heet – heter – heetst

In juli 2019 sneuvelen heel wat records. In België werd de warmste dag ooit gemeten. Maar ook de wereld kreunde onder de hitte. Het was immers de warmste maand juli ooit.

Zijn deze temperaturen nog normaal? Het antwoord is nee. De opwarming van het klimaat is een feit. We geven een kort overzicht.

Alaska

Alaska is een staat van de **Verenigde Staten van Amerika**. Er werden meer dan 250 branden gemeld. Er werd een gebied van 832 000 hectaren verwoest. Bossen en veengebied gingen in vlammen op.

Groenland

Op één dag smolt er in **Groenland** meer dan 11 miljard ton ijs. Dat is gelijk aan het water dat in 4,4 miljoen

zwembaden van 50 op 25 meter zit. De onderzoeker Olsen schrok hard. Hij reisde met zijn slee en sledehonden (zie foto). Op een bepaald moment moesten de honden door een meer. De ijsvlakte was helemaal gesmolten!

Siberië

Siberië is een gebied in Noord-Azië. Het grootste deel van dit gebied ligt in **Rusland**. Er heersten wekenlang branden. Een gebied ongeveer zo groot als België ging in vlammen op. Hierdoor kwam er veel CO₂ vrij. De brand is het gevolg van de extreme droogte. Het was er dit jaar gemiddeld zes graden warmer dan normaal.

Foto Pexels

Europa

Ook in Europa sneuvelen alle records. In België werd code rood uitgeroepen. Dat betekent dat het drie dagen 32° C of warmer werd. De temperatuur zakte niet onder de 20° C. In Ukkel werd het op 25 juli maar liefst 39,7° C. Op andere plekken ging het kwik zelfs boven de 40° C. Mensen moesten zich beschermen tegen de hitte. Ze trokken lichte kledij aan. En ze dronken het best zoveel mogelijk water.

Wetenschappers blijven waarschuwen. 'De aarde warmt op. Dit verstoort het klimaat. Het is de hoogste tijd om actie te ondernemen. Voor het te laat is.'

Vond jij deze warme temperaturen leuk? Doe mee met de poll op www.klapkrant.be

>>> Onderzoeker Olsen reed met zijn slee door Groenland. Hij verwachtte dat hij over ijs moest ... (Foto Belga)

Granola

Het ontbijt is de belangrijkste maaltijd van de dag. Zeker als je een hele dag naar school gaat! Je lichaam heeft energie nodig. Zo kan je bewegen, nadenken ... Met dit gerecht begin je de dag prima! We maken granola.

Dit heb je nodig

- 2 koffiekopjes havervlokken
- 1,5 koffiekopje noten (wat je lekker vindt!)
- 3 eetlepels pompoenpitten
- 3 eetlepels zonnebloempitten
- 4 eetlepels honing
- 3 eetlepels kokosolie
- 1 eetlepel water
- bakplaat + bakpapier

Zo ga je te werk

Verwarm de oven voor op 180 graden. Neem een grote kom. Doe er de **havervlokken**, noten en pitten in. De kokosolie moet vloeibaar zijn. Verwarm ze in een kommetje. Doe daarna de vloeibare kokosolie, honing en water bij het mengsel. Roer goed om. Neem een bakplaat. Bekleed de bakplaat met bakpapier. Giet het mengsel uit op het bakpapier. Strijk het uit over de hele bakplaat.

Smullen maar

Bak de granola 15 tot 20 minuten in de oven. Laat een volwassene halverwege eens roeren. Opgepast: erg warm! Is de granola lichtbruin? Haal hem dan uit de oven. Zorg ervoor dat de granola niet aanbrandt. Dat is ongezond! Laat nog even afkoelen. Doe de granola in een pot die gemakkelijk afsluit. Wil je gezond ontbijten? Neem een kommetje. Doe er drie eetlepels yoghurt in. Vul aan met twee eetlepels granola. Werk af met fruit dat je lekker vindt. Een gezonde start gewenst!

Foto's Sofie De Moor

Zeg niet zomaar pot tegen pot

Weckpotten zijn potten die al generaties meegaan. Ze werden in de achttiende eeuw uitgevonden. Er waren toen nog geen koelkasten of diepvriezers. Men deed groenten, fruit en vlees in weckpotten. Deze potten zijn luchtdicht. Zo kon men voedsel langer bewaren. Ook nu nog worden de potten gebruikt. Bijvoorbeeld om granola te bewaren. Handig, toch?

Foto Sofie De Moor

LUUK EN LILLY

Lilly heeft zich ergens in dit nummer verstopt. Vind jij haar?

KLAPWOORDRAADSEL

Zoek het juiste woord (telkens 1 woord) op de juiste bladzijde in Klap. Zoek daarna het woord dat je kan maken met de letters uit de lichtgekleurde vakjes (in de juiste volgorde). Je kan dat woord onderaan invullen.

blz. 2		6									
3										2	
4				7							
5										9	
7					12						
8				10							
9								3			
10				4							
12					5						
13								8			
14										1	
16				11							

ij = 1 vakje

- blz. 2 Op 2 september startte het nieuwe ... | blz. 3 Wat is de naam van het grootste ezelasiel in ons land? | blz. 4 Een ... zwemt soms per toeval van zee de rivier in. | blz. 5 In deze groep leren kinderen samen eten en spelen. | blz. 7 Een andere naam voor horizon is ... | blz. 8 Dit gebied ligt net ten zuiden van de Noordzee en de Schelde. | blz. 9 Wat is momenteel de grootste miljoenenstad? | blz. 10 Welk beroep oefent Andy uit? | blz. 12 De nieuwe premier van het Verenigd Koninkrijk heet Boris ... | blz. 13 In dit land smolt er op één dag meer dan elf miljard ton ijs. | blz. 14 Een mengeling van geroosterde havervlokken met noten en pitten heet ... | blz. 16 In deze stad ligt de site van B-mine.

Surf naar www.klapkrant.be voor de oplossingen van het Klapwoordraadsel, en een quiz met meerkeuzevragen over deze Klap.

Welk woord lees je in de gekleurde vakjes?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

KLAP gaat op reis in België. We geven tips voor uitstapjes met je ouders.

Elke maand proberen we je met iets nieuws te verrassen!

Limburg

Ligging: NO-Vlaanderen

Oppervlakte: 2 422 km²

Hoofdstad: Hasselt

Taal: Nederlands

Aantal inwoners: > 874 050

Grenst aan: Antwerpen, Vlaams-Brabant, Luik, Nederland

Belangrijkste rivier: de Maas

Foto Toerisme Beringen - Jonathan Vaes

Beringen was vroeger gekend voor zijn mijnbouw. Nu haalt men geen kolen meer uit de grond. Op die plek doen ze andere dingen. Je hebt er een museum, avonturenberg, zwembad, winkels ... Wij gingen voor jullie op bezoek!

Mijnmuseum

Vroeger werd er aan mijnbouw gedaan. Men haalde kolen uit de grond. Deze kolen zaten erg diep. Men noemde ze het 'zwarte goud'. Ze werden gebruikt om het huis te verwarmen, om eten te koken. Nu worden ze vooral voor de barbecue gebruikt. Er werkten veel mensen onder de grond. Het werk dat ze er deden, was zwaar. Wil je weten hoe het eraan toe ging? Bezoek dan het Mijnmuseum. Een gids toont je hoe het vroeger was.

Foto Toerisme Beringen - Mine Dalemans

Avonturenberg

Foto Toerisme Beringen - Mine Dalemans

Wilden ze aan mijnbouw doen? Dan moesten er tunnels onder de grond gegraven worden. Vaak gingen deze tunnels door gesteente. Wat ze niet nodig hadden, gooiden ze op een hoop. Zo ontstonden heuvels. Zo'n heuvel heet een terril. In Beringen deden ze iets leuks met

de terril. Ze maakten er een avonturenberg van. Je kiest zelf hoe je deze berg verkent. Je kan klauteren, glijden, klimmen ... Tussen een bos van 1 600 houten palen kan je de top bereiken.

Foto Toerisme Beringen - b-Mine

Er valt heel veel te beleven in be-Mine! Je kan er een hele dag verblijven. En je zal je niet vervelen.

Meer info?

be-Mine, Koolmijnlaan 201, Beringen

www.bemine.be - www.mijnmuseum.be